

Borze v preteklem tednu

2. maj – 6. maj 2022, leto XIV, št. 19

NLB Skladi, d.o.o.

Rok Vrčkovnik

Upravitelj premoženja

Število prostih delovnih mest v ZDA rekordno visoko

Pretekli trgovni teden so zaznamovali predvsem dvigi obrestnih mer centralnih bank in povečana volatilitnost na trgu. Delniški indeksi so na začetku tedna pridobivali, zaključili pa so vseeno v rdečem. Inflacijski pritiski izvirajo tudi s trga dela, saj je po podatkih ameriškega urada za delo število prostih delovnih mest rekordno visoko.

v EUR	Donosnost v zadnjem tednu* (29. 4. 2022 – 6. 5. 2022)	Donosnost letos* (31. 12. 2021 – 6. 5. 2022)
Svet - MSCI World	-1,30%	-7,21%
ZDA - S&P 500	-0,37%	-6,36%
Evropa - DJ STOXX 600	-4,26%	-10,43%
Japonska - Topix	+0,74%	-8,03%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	-4,30%	-9,19%

* vključujoč bruto dividende, preračunano v EUR

Vir: Bloomberg

Pretekli teden je potekalo majsko zasedanje ameriške centralne banke (Fed), kjer je vodilni mož Jerome Powell v sredo po pričakovanjih potrdil nov dvig ključne obrestne mere za dodatne 0,5 odstotne točke, prav tako pa se nadaljuje zaostrovanje monetarne politike, saj bo Fed z junijem začel postopoma zmanjševati svojo bilanco. Trg se je na novico o dvigu obrestne mere sprva odzval pozitivno, saj se ni zgodil dvig v višini 75 bazičnih točk, tako da so tečaji osrednjih ameriških delniških indeksov (S&P 500, Dow Jones in Nasdaq) na dan objave dviga obrestne mere močno poskočili. Popolnoma drugače pa so bili vlagatelji razpoloženi naslednji dan, saj so imeli omenjeni indeksi visoke izgube – Dow Jones in Nasdaq sta namreč zabeležila najvišjo dnevno izgubo po letu 2020. Po podatkih Bloomberg trga sicer do konca letošnjega leta pričakuje v ZDA še dodatnih 8 dvigov ključne obrestne mere (v višini 0,25 odstotne točke), ki naj bi se povzpela na približno 3 %. Zaradi nadaljevanja povišane inflacije trg v letošnjem letu pričakuje dvige ključne obrestne mere tudi v Evropi (do 9 dvigov v višini 0,25 odstotne točke), čeprav so vodilni možje Evropske centralne banke (ECB) glede napovedi teh dvigov zaenkrat še zelo previdni. So se pa za ponovni dvig obrestne mere v četrtek odločili tudi pri Angleški centralni banki (BoE), kjer je prišlo do dodatnega dviga za 0,25 odstotne točke na skupno 1 %. Podobno kot v ZDA je tudi v Združenem kraljestvu glavni razlog za dvig obrestne mere povišana inflacija, kakršne na Otoku niso imeli od 90-ih let prejšnjega stoletja. Boj centralnih bank z inflacijo je tako tudi pretekli teden povsem zasenčil sicer solidne objave poslovnih rezultatov družb za prvo četrtletje.

Po podatkih ameriškega urada za delo, objavljenih v prejšnjem tednu, je število prostih delovnih mest v ZDA marca naraslo na rekordno vrednost (11,5 milijona), kar je tudi več od pričakovanj analitikov. Prav tako je bil rekordno visok podatek o številu ljudi, ki so prenehali z delom (4,5 milijona), tako da je vrzel med številom odprtih delovnih mest in razpoložljivo delovno silo na zgodovinsko visoki ravni (5,6 milijona). Ker skupno število zaposlenih še zmeraj ni na predkronski ravni, je vrzel tako visoka, saj je tekom epidemije bistveno porastel delež ljudi, ki ni voljan delati in se jih zato ne šteje med iskalce zaposlitve. Omenjeno kaže na dejstvo, da se ameriški trg dela pregreva, podjetja pa so primorana za pridobitev (dobrih) kadrov ponuditi višje plače, kar predstavlja dodatni inflacijski pritisk in upravičuje dvige obrestne mere s strani Fed-a. V petek je bil objavljen še podatek o novih zaposlitvah v aprilu, ki jih je bilo 428.000, kar je nekoliko več od pričakovanj analitikov (390.000). Pomanjkanje delavcev se sicer čuti tudi v Sloveniji, saj je Zavod za zaposlovanje v četrtek objavil podatek o brezposelnosti, ki je najnižja po letu 1990. Ob koncu aprila je bilo 4,1 % manj brezposelnih kot marca in 26,7 % manj brezposelnih glede na lanski april.

Negativno vzdušje na kapitalskih trgih se je nadaljevalo tudi v Evropi, kjer je osrednji indeks Stoxx 600 na tedenski ravni izgubil 4,26 %. Vlagatelji se bojijo, da ECB inflacije nima več pod kontrolo in da bi morala že zdavnaj ukrepati. Dodatno negotovost še naprej povzroča vojna v Ukrajini in nadaljevanje motenj v oskrbovalnih verigah, predvsem zaradi strogih zaprtij na Kitajskem, kjer skrbi še vedno predstavlja koronavirus. V novem sklopu ekonomskih sankcij zoper Rusijo je predsednica Evropske komisije Ursula von der Leyen predlagala popolno prepoved uvoza ruske nafte, ki bi jo članice Evropske unije morale doseči v šestih mesecih. Po objavi novice se je cena sodčka nafte zvišala na 109 ameriških dolarjev, teden pa je zaključila pri skoraj 110 dolarjih za sodček. Popolni prepovedi uvoza sicer ostro nasprotujejo Češka, Slovaška in Madžarska, ki so gospodarsko močno odvisne od ruskih energentov. Po poročanju časnika Financial Times zato vodilni v Bruslju razmišljajo o možnosti podaljšanja datuma za omenjene tri članice, in sicer naj bi imela Češka čas za uvedbo popolne prepovedi uvoza ruske nafte do junija 2024, Slovaška in Madžarska pa do konca leta 2024.

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Tivolska ulica 48, Ljubljana, info@nlbskladi.si, ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 11. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 77/2018 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI-1), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 20. člena Uredbe o zlorabi trga (Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga, v nadaljevanju: Uredba o zlorabi trga). Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 7. členu Uredbe o zlorabi trga. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalnih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajateljev iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.